Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor het DB Noord van 13 mei 2025

Portefeuille: Openbare Ruimte en Groen (33)
Agendapunt: B1

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Adviseren over vaststelling naamgeving openbare ruimten Hamerkwartier in stadsdeel Noord te Amsterdam.
Adviseren of er opnieuw moet worden gekeken naar thema voor 4 straatnamen in de GVB-haven in het Hamerkwartier.

Het dagelijks bestuur Noord besluit

1. Bepalen of de straatnamen van 4 nieuwe openbare ruimten rondom de GVB-haven bij de Aambeeldstraat binnen het thema 'Scheepsvaart en Scheepsbouw' moet vallen. Momenteel hebben zij de namen Stermotorstraat, Sloophamerkade, Klinkhamerkade en Priemstraat toebedeeld gekregen van de ANOR.

2. Positief te adviseren over het voorgenomen collegebesluit tot vaststelling van de openbare ruimten:

- Motorplein (BAG-type weg)
- Avegaarstraat (BAG-type weg)
- Klopboorstraat (BAG-type weg)
- Handboorstraat (BAG-type weg)
- Duimstokstraat (BAG-type weg)
- Blokschaafstraat (BAG-type weg)
- Schroefpersstraat (BAG-type weg)
- Lijmpersstraat (BAG-type weg)
- Zaagstraat (BAG-type weg)
- Hermanna Molkenboerplein (BAG-type weg)
- Kabelsnijderstraat (BAG-type weg)
- Voorloperstraat (BAG-type weg)
- Touwsnijderstraat (BAG-type weg)
- Treksteenstraat (BAG-type weg)
- Canvasplantsoen (BAG-type weg)
- Waterpasstraat (BAG-type weg)
- Stermotorstraat (BAG-type weg)
- Klauwhamerkade (BAG-type weg)
- Houtbuigeroever (BAG-type weg)
- Betsy Perkplein (BAG-type weg)
- Sloophamerkade (BAG-type weg)
- Klinkhamerkade (BAG-type weg)
- Letterzetteroever (BAG-type weg)
- Priemstraat (BAG-type weg)
- Drevelstraat (BAG-type weg)
- Nijptangstraat (BAG-type weg)
- Handzaagstraat (BAG-type weg)
- Kwaststraat (BAG-type weg)
- Schroevenstraat (BAG-type weg)
- Draadnagelstraat (BAG-type weg)

• Lantarenopstekerbrug met brugnummer ? (BAG-type kunstwerk)

Kernboodschap

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Noord adviseert positief over het voorgenomen collegebesluit tot vaststelling van de openbare ruimten in het Hamerkwartier in stadsdeel Noord te Amsterdam.

Bestuurlijke achtergrond

Het college stelt een openbare ruimte vast met inachtneming van het advies van de Adviesraad naamgeving openbare ruimten (ANOR) en van het dagelijks bestuur van het betreffende stadsdeel of de grootstedelijke gebiedsbeheerder die het gebied namens het gemeentebestuur van Amsterdam beheert. Bij de advisering over de naamgeving toetst de ANOR aan de uitgangspunten als vastgelegd in artikel 3 van het Instellingsbesluit Adviesraad naamgeving openbare ruimten (collegebesluit van 20 april 2021).

Bestuurlijke prioriteit

Niet van toepassing.

Wettelijke grondslag

a. artikel 108 van de Gemeentewet
b. artikel 6 van de Wet basisregistratie adressen en gebouwen (BAG)
c. artikel 7 van de Verordening basisinformatie 2018
d. de Beleidsregel vaststelling openbare ruimte
e. Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022.

Onderbouwing besluit

Het Hamerkwartier verandert de komende 10 tot 20 jaar van een bedrijventerrein in een wijk met ongeveer 6.500 woningen en veel ruimte voor werken én bedrijvigheid. Hiervoor zijn veel nieuwe openbare ruimten met straatnamen nodig. De Adviesraad naamgeving openbare ruimten heeft op 7 september 2023 geadviseerd te participeren om tot de namen te komen, welke zouden moeten vallen binnen de volgende thema's (in verband met het verleden van het Hamerkwartier) :

1. Industrieel handgereedschap;
2. Handgereedschap en benodigdheden uit de creatieve industrie;
3. Industriële werkplaatsen;
4. Mensen uit de 18de eeuw verbonden aan handgereedschappen;
5. Mensen die hebben bijgedragen aan de voormalige bedrijvigheid van het Hamerkwartier en daarmee de lokale geschiedenis;
6. Overige namen welke niet binnen afgesproken thema's vallen maar wel goede aanvulling zouden kunnen zijn.

In het onderdeel 'participatie' staat beschreven hoe de participatie om tot namen te komen heeft plaatsgevonden. Bureau Naamgeving heeft na een check op de objectieve ANOR-criteria de

overgebleven namen voorgedragen bij de Adviesraad. Voor het zuidelijk deel was dit op 14 december 2023. Voor het noordelijk deel was dit op 12 december 2024.

Tussen de vergaderingen in is er op verzoek van de dagelijks bestuurder stadsdeel Noord een vraag uitgezet bij het stadsarchief om op zoek te gaan naar vrouwen uit de 18e eeuw met een migratieachtergrond die betrokken waren bij de geschiedenis van het Hamerkwartier. Het stadsarchief en het Historisch Centrum Amsterdam Noord lieten weten geen namen gevonden te hebben. Na overleg op 24 november 2024 met de dagelijks bestuurder stadsdeel Noord heeft deze aangegeven dat de overige eerder genoemde thema's voldoende zijn. Aan de hand hiervan zijn de overgebleven namen uit participatie nogmaals bij de Adviesraad voorgelegd op 12 december 2024.

Bureau Naamgeving heeft samen met het projectteam zelf onderzoek gedaan naar bovenstaand verzoek van de dagelijks bestuurder stadsdeel Noord. Er waren enkele namen die voldeden aan de criteria, welke samen met de overige potentiële straatnamen voor het noordelijk deel zijn gedeeld. De ANOR heeft hieruit, naast de gereedschappen, de volgende twee vrouwennamen gekozen:

Betsy Perk
Betsy Perk (1833-1906) was een belangrijke pleitbezorger voor de vrouwenemancipatie, en haar werk richtte zich op het verbeteren van de positie van vrouwen in zowel het gezin als de samenleving, wat ook de arbeidsomstandigheden betrof. Hoewel Perk meer bekend stond om haar werk op het gebied van vrouwenrechten en haar bijdrage aan de feministische beweging, was ze zich goed bewust van de sociale problemen waarmee arbeiders, vooral vrouwen, te maken hadden. Ze pleitte voor de verbetering van arbeidsomstandigheden voor vrouwen in fabrieken.

Hermanna Molkenboer-Trip
Hermanna Molkenboer (1851-1911) speelde een belangrijke rol in de verbetering van de positie van fabriekswerkers, met name vrouwen, in Nederland. Ze zette zich in voor de arbeidsomstandigheden van (fabrieks)arbeiders, die vaak te maken hadden met slechte werkomstandigheden, lange werktijden en lage lonen. Ze richtte zich niet alleen op de vrouwenemancipatie, maar ook op de sociale en arbeidsrechtelijke kwesties die arbeiders aangingen.

De overige gekozen namen zijn:

- Motorplein
- Avegaarstraat
- Klopboorstraat
- Handboorstraat
- Duimstokstraat
- Blokschaafstraat
- Schroefpersstraat
- Lijmpersstraat
- Zaagstraat
- Kabelsnijderstraat
- Voorloperstraat
- Touwsnijderstraat
- Treksteenstraat
- Canvasplantsoen
- Waterpasstraat
- Stermotorstraat
- Klauwhamerkade
- Houtbuigeroever
- Sloophamerkade
- Klinkhamerkade

- Letterzetteroever
- Priemstraat
- Drevelstraat
- Nijptangstraat
- Handzaagstraat
- Kwaststraat
- Schroevenstraat
- Draadnagelstraat
- Lantarenopstekerbrug

De voordracht is op 31 maart 2025 behandeld bij de staf van dagelijks bestuurder Brahim Abid. Dhr. Abid heeft op bijna alle namen positief advies gegeven, met de uitzondering van 4 namen rondom de GVB-haven in het Hamerkwartier. Het gaat om de namen Stermotorstraat, Sloophamerkade, Klinkhamerkade en Priemstraat. In de legenda zijn dit nummer 17, 21, 22 en 24. Dhr. Abid heeft aangegeven dat de GVB-haven mogelijk in de toekomst een jachthaven wordt en vraagt zich af of hier binnen het thema scheepsbouw en scheepvaart namen kunnen worden vastgesteld. Graag zou de dagelijks bestuurder Brahim Abid aan de rest van het Dagelijks Bestuur stadsdeel Noord willen weten hoe zij hier tegen aan kijken. Met inachtneming van het thema van de rest van de buurt: gereedschappen en (industriële) werkplaatsen.

Indien het dagelijks bestuur stadsdeel Noord het eens is met de wens van Brahim Abid om de namen rondom de GVB-haven te wijzigen naar namen met de link naar scheepsvaart en scheepsbouw dan zal dit worden teruggegeven bij de Adviesraad naamgeving openbare ruimten. Zij zullen moeten oordelen of zij hier nogmaals naar willen kijken. *Dit zal voor vertraging zorgen in het naamgevingsproces voor de naamgeving van het Hamerkwartier*.
Onder een weergave van de GVB-haven.

Advies, afstemming en Participatie

De Adviesraad naamgeving openbare ruimten heeft op 14 december 2023 en 12 december 2024 positief advies gegeven op de namen en betreffende locaties.

De voordracht is op 31 maart 2025 behandeld bij de staf van dagelijks bestuurder Brahim Abid. Dhr. Abid heeft op bijna alle namen positief advies gegeven, met de uitzondering van 4 namen rondom de GVB-haven in het Hamerkwartier. Het gaat om de namen Stermotorstraat, Sloophamerkade, Klinkhamerkade en Priemstraat. In de legenda zijn dit nummer 17, 21, 22 en 24. Dhr. Abid heeft aangegeven dat de GVB-haven mogelijk in de toekomst een jachthaven wordt en vraagt zich af of hier binnen het thema scheepsbouw en scheepvaart namen kunnen worden vastgesteld. Graag zou de dagelijks bestuurder Brahim Abid aan de rest van het Dagelijks Bestuur stadsdeel Noord willen weten hoe zij hier tegen aan kijken. Met inachtneming van het thema van de rest van de buurt: gereedschappen en (industriële) werkplaatsen. Een opmerking hierbij is dat de vaststelling van namen voor het Hamerkwartier hierdoor vertraging gaat oplopen.

Financiële onderbouwing

Overige toelichting

Het (laten) aanbrengen, onderhouden, wijzigen of verwijderen van naamborden conform artikel 8 van de Verordening basisinformatie 2018 is een taak van het dagelijks bestuur van het gebied waarin zich de openbare ruimte bevindt (Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam, Bijlage Bevoegdhedenregister dagelijks bestuur, artikel B.32).

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd in de begroting (100% dekking).

Communicatie

Binnen de gemeente: Het collegebesluit wordt opgenomen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente: Het collegebesluit wordt bekend gemaakt via het gemeenteblad.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2025-024667	Stadsdeel Noord Voordracht (pdf)
AD2025-024672	College van B&W Voordracht Hamerkwartier.pdf (pdf)
AD2025-024673	Bekendmaking van het Hamerkwartier.docx (msw12)
AD2025-024676	legenda.docx (msw12)

Uitslag

A Akkoord